

Vägledning för vårdhygieniska rutiner i sjukvården gällande mpox

Version 8. 2024-08-19.

Vägledningen riktar sig till både sluten- och öppenvård och är framtagen med anledning av de aktuella utbrott med mpox som förekommit sedan ett par år tillbaka.

Sedan 2022 ses en spridning av den västafrikanska typen av mpox (apkoppsvirus, klad II), som framför allt har spridits mellan män som har sex med män.

Det pågår också sedan hösten 2023 en omfattande spridning av mpox i Demokratiska republiken Kongo (benämns även som Kongo-Kinshasa) som har spridit sig till flera afrikanska länder. Det utbrottet gäller den centralafrikanska typen av mpox (apkoppsvirus, klad I) som orsakar allvarligare infektioner och även förefaller vara mer smittsamt. Smittspridningen i detta utbrott sker genom nära kontakter inklusive sexuella kontakter, även heterosexuella. I detta utbrott har smitta huvudsakligen skett mellan hushållskontakter och de flesta fallen har identifierats bland barn yngre än 15 år.

För att välja rätt smittförebyggande åtgärder är det viktigt att via anamnesen göra en bedömning av om det misstänkta fallet tros vara orsakat av apkoppsvirus klad I eller klad II.

Mpox är en allmänfarlig sjukdom vilket innebär att den även är anmälningspliktig och smittspårningspliktig. Information om mpox finns på Folkhälsomyndighetens webbplats och i smittskyddsläkarföreningens smittskyddsblad.

[Utbrottsinformation \(Folkhälsomyndigheten\)](#)

[Sjukdomsinformation om mpox \(Folkhälsomyndigheten\)](#)

[Säkerhetsdatablad smittämnen - apkoppsvirus \(Folkhälsomyndigheten\)](#)

[Smittskyddsblad \(Smittskyddsläkarföreningen\)](#)

Indelning av misstänkta och bekräftade fall

Alla som provtas med misstanke om mpox delas in enligt nedan. Indelningen ligger till grund för val av skyddsåtgärder inklusive personlig skyddsutrustning.

Indelning per utbrott baserat på anamnes

- Alla patienter vars smitta kan ha samband med Demokratiska republiken Kongo eller andra länder med spridning av klad I hanteras som misstänkt smittade av klad I.
- Övriga patienter som misstänks ha smittats med mpox hanteras som misstänkt smittade av klad II.

Indelning av misstänkt smittade och bekräftade fall av klad II

Högre smittrisk

1. Bekräftat fall som har allmänsymtom eller luftvägssymtom och utbredda utslag.
2. Misstanke om mpox hos en man som har haft sexuell kontakt med en annan man och har allmänsymtom eller luftvägssymtom och utbredda utslag.

Lägre smittrisk

3. Patienter som provtas med misstanke om mpox och som har genitala eller perianala utslag eller blåsor, men inte allmänsymtom eller luftvägssymtom.
4. Alla som provtas för mpox och inte faller under punkt 1-3.

Smittförebyggande åtgärder

Apkoppsvirus tillhör riskklass 3 enligt klassificeringen av smittämnen i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2018:4). Hänsyn behöver tas till särskilda skyddsåtgärder, mer information i [Arbetsmiljöverkets föreskrifter om smittrisker \(AFS 2018:4\)](#) (arbetsmiljoverket.se).

Vård- och laboratoriepersonal har mycket låg risk att smittas med apkoppsvirus i sin yrkesutövning. Utöver tillämpning av [Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg \(SOSFS 2015:10\)](#) (socialstyrelsen.se) baseras val av skyddsutrustning på riskbedömning med hänsyn till faktorer som aktuella vårdmoment,

patientens kliniska tillstånd och anamnes, i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter om smittrisker.

Smittförebyggande åtgärder för misstänkt smittade och bekräftade fall av klad I vid patientnära vårdmoment

- Tillpassat andningsskydd av typen FFP2 eller FFP3
- Visir eller skyddsglasögon
- Långärmat plastförkläde
- Skyddshandskar
- Patient som kan bör använda kirurgiskt munskydd
- Hudlesjoner hos patienten täcks

Smittförebyggande åtgärder för misstänkt smittade och bekräftade fall av klad II vid patientnära vårdmoment

Högre smittrisk

- Tillpassat andningsskydd av typen FFP2 eller FFP3
- Visir eller skyddsglasögon
- Långärmat plastförkläde
- Skyddshandskar
- Patient som kan bör använda kirurgiskt munskydd
- Hudlesjoner hos patienten täcks

Lägre smittrisk

- Kirurgiskt munskydd IIR
- Visir eller skyddsglasögon
- Plastförkläde
- Skyddshandskar
- Hudlesjoner hos patienten täcks

Val av vårdrum, klad I och klad II högre smittrisk

Slutenvård

- I första hand enpatientrum med luftsluss/isoleringsrum vid risk för luftburen smitta
- I andra hand enpatientrum med förrum och eget hygienutrymme

Öppenvård

Behandlings- eller undersökningsrum med stängd dörr

Val av vårdrum, klad II lägre smittrisk

Slutenvård

- Enpatientrum och eget hygienutrymme

Öppenvård

- Behandlings- eller undersökningsrum med stängd dörr

Desinfektionsmedel, gäller både klad I och II

Använd i första hand alkoholbaserade desinfektionsmedel. I likhet med andra orthopoxvirus kan apkoppsvirus inaktiveras även med natriumhypoklorit.

[Säkerhetsdatablad smittämnen – Apkoppsvirus](#)

Tvätt och avfall, gäller både klad I och II

Gäller vid både misstänkta och bekräftade fall.

Använd samma typ av personlig skyddsutrustning eller annan skyddsutrustning som vid patientnära vårdmoment vid omhändertagande av tvätt och avfall.

Tvätt bör hanteras som smittförande enligt lokala anvisningar.

Socialstyrelsens rekommendationer följs om hantering av smittförande avfall, [Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hantering av smittförande avfall från hälso- och sjukvården \(SOSFS 2005:26\) \(socialstyrelsen.se\)](#)

Som stöd för hantering av transporter finns information från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap [Transport av smittsamma prover och avfall \(msb.se\)](#)